

הדים**„ פושע ”**

קראנו ב„דבר“ את הסיפור המוזעזע על חיים לנסקי, המשורר העברי המסור והנאמן והתמים, אשר גשלה לארץ גזירה לפני למעלה מצעורים שנה וכנראה ניספה שם בקור האיום, כעבודה המפרכת, ברעב ובחוסר־כל ובעינוי־הנפש — זה הדבר היחיד שניתן לו בשמע במחנה ההסגר ועבודת־הכפיית של מדינת הקומוניזם המתגשם... קראנו — ולא סיפור רא־שון הוא, לא על קיובן ראשון, ולא יחיד במינו, של „עולם המחר“ — אך לא רבים מאוד חיו הסיפורים, שבהם עד־ראית ושותף־לסבל מספר בפשטות משכנעת ומרעידה כזאת על החופת הגופנית והנפשית שלתוכה חוסלה תפארת־אדם, איש חף ממשע, נך ופחור, מאמין ומשורר בחסד. קראנו — כתמיד, ביראת כנווד ובהע־רצה לגבורת איש־האידיאה, היהודי הנלהב והנאה, אוהב העברית, הנכסף אל אומתו, מולדתו וספרותו, כמעט ללא ניצוץ תקוה לגאולה אישית. ויר־תר מתמיד החרדנו לתיאור גורא־הוד כגון זה: „לנסקי עומד עם המע־דר ליד תעלה שחפר ועובד במסירות נפש ממש, זורק חופן אדמה אחרי חופן, עד שלא שמע את קול ראש־הקבוצה המכריז על הפסקה, וכשחיו ניגשים אליו ומציעים לו להפסיק גם הוא — היה מחייך כילד שנתפס במעשי־שובבות ומצטרק: רק עכשיו גמרתי את הבית השני של שירי...“ ואולם אין אנו יכולים בכך בלבד. הנה שוב שמענו וראינו בעיני רוחנו אחד כזה, ילד שנתפס במעשי־שוב־בות, אחד „פושע“ מסוכן, שהמדינה הקומוניסטית האדירה ראתה לדונו לכליון מחריד כזה — על שום מה? על חטא שחטא בחיבור שירים עב־ריים!.. על לא כל עוון בכסוף! על אהבה בלבד — אהבה לעמו, ללשונו, לשירתו כזוהר הרקיע מזהירה! מה המשטר הזה אשר הטיל חמדת־אנוש כזו אל עבודת סרך בשממה, בקור סיבירי של 40 מעלות מתחת לאפס? ומותר לשאול גם זאת: המספר כל אלה, והמספר ככה, על לנסקי — בעברית צחה ורעננה כזאת! — גם אירע לו ואת נפשו הציל מאותם מחנות ומאותם תנאי „קפאון צחי“? אך הרי גם הוא ודאי לא הגיע אל לנסקי בעוון רצח או אונס או בגד ומעל.

מה, איסוא, נאמר? מה, איסוא,

נאמר?!

ת. שורר